

[Heising.]

kvens af overenskomstens artikel I, at rigsdagens samtykke til ratifikationen også vil være en godkendelse af Danmarks medlemskab af de internationale organisationer, som måtte blive vedtaget under rådets arbejde med dansk tilslutning. Jeg tillader mig at understrege den højtærede udenrigsministers udtalelse om, at der dog heri ligger det forbehold, at rigsdagen naturligvis skal tage stilling til spørgsmålet om bevilling af de fornødne midler til dækning af Danmarks eventuelle forpligtelser i forbindelse med de senere aftaler, der måtte udvikle sig af det samarbejde, der her kommer.

Vi har i mit parti med tilfredshed bemærket os, at der til den internationale konference, fra hvilken forslaget til overenskomsten er udgået, blev udsendt indbydelse til alle europæiske medlemsstater af UNESCO og tillige til europæiske stater, der ikke står som medlemmer af UNESCO. Vi noterer også med tilfredshed, at der fremover vil være mulighed for, at europæiske stater kan optages som medlemmer af rådet, når en sådan stat vil påtage sig at medvirke i rådets arbejde på grundlag af fri gensidig udveksling af personer og af videnskabelige og tekniske oplysninger, alt i overensstemmelse med rådets arbejdsprogram, og når sådanne stater vel at mærke og naturligvis vil yde et passende bidrag til rådets virksomhed. Disse ting er nemlig, mener vi, en kraftig understregning af, at man har søgt at tilvejebringe bredest mulig basis for oprettelse af og tilslutning til rådet, og det viser, at der bag bestræbelserne ligger både et ønske og et tilbud om at åbne vejen for et fredeligt samarbejde på bredt europæisk grundlag uden hensyn til forskel i ideologiske opfattelser.

Man kan derfor kun beklage, at de øst-europæiske lande ikke har ønsket at deltage i dette samarbejde på et så vigtigt område. Det synes, som om der her havde været en anledning til at vise god vilje til samarbejde på et bestemt område, og det netop på et område, hvor vi behøver internationalt samarbejde og international tillid. Dette samarbejde kunne, om det lykkedes at gennemføre det på tilfredsstillende måde, opmuntre til udvikling af samarbejde på andre felter og dermed være medvirkende til at opbygge tilliden landene imellem.

Men vi må på den anden side se sådan på det, at den manglende tilslutning fra de øst-europæiske stater ikke bør afholde andre europæiske lande fra at søge frem til et samarbejde, et samarbejde, hvis hensigt er

gennem koordineret indsats i grundforskningen med hensyn til atomkærneprocesserne at tilvejebringe mulighed for, at også de mindre og de små stater kan være med i en forskningsindsats, der ellers kun i ringe grad ville stå dem åben. For det er vel til syvende og sidst den enkle mening med det foreliggende overenskomstforslag, at man ud fra den kendsgerning, at det ved atomforskningen drejer sig om så store opgaver, at kun de største stater eller statssamfund alene kan klare dem, søger at skabe rammerne for et samarbejde, hvori de deltagende stater åbent og frit samarbejder og udveksler erfaringer og viden på dette vigtige område. Et sådant samarbejde må netop have meget stor interesse for vort land, Danmark, som kun gennem internationalt samvirke vil få en vis mulighed for praktisk udnyttelse af atomkærforskningens resultater. Vi har jo ikke selv de råstofforekomster, uranforekomster, som er nødvendige til den praktiske fremstilling af atomenergi i større målestok. Det har også interesse for vort land på baggrund af, at danske forskere jo allerede har ydet en internationalt anerkendt indsats på dette felt.

Der er derfor et vidt perspektiv i forslaget. Det tilsigter — og det bør vi understrege — samarbejde med hensyn til den rene forskning eller det, som man plejer at kalde grundforskningen, og sigter altså ikke på en praktisk udnyttelse af forskningens resultater. Men grundforskningen vil på den anden side utvivlsomt åbne vejen for anvendelse i det praktiske livs tjeneste, sådan som vi har oplevet på andre naturvidenskabelige områder, hvor grundforskningen har banet vej for praktiske fremskridt, og det synes at være karakteristisk for vor tid, at der er kortere afstand mellem grundforskningens resultater og den praktiske udnyttelse af dem.

Der står jo en vis gru omkring begrebet atomkraft, hidrørende fra anvendelsen af atomkærnesprængninger til atombomber, men det bør ikke glemmes, at allerede nu udnyttes atomenergien til fredelige formål i fredens tjeneste, f. eks. i sygdomsbekæmpelsen og i mange fysiologiske undersøgelser, og at undersøgelser jo pågår med hensyn til udnyttelse af atomenergien som en kraftkilde, der kan anvendes i den fredelige teknik. Dette være sagt som en understregning af, at det samarbejde i atomkærforskningen, som tinget her skal tage stilling til, skal og kan tjene fredelige formål, og den brede basis for samarbejde, man har søgt at tilvejebringe, er i sig selv, mener jeg,